

СТАНОВИЩЕ

От проф. д-р Анна Илчева Цоловска, СУ "Св. Кл. Охридски" -
професор по професионално направление 8.2. Изобразително изкуство,
по процедура за придобиване на образователна и научна степен „Доктор”
по 8.2. Изобразително изкуство

към

НОВ БЪЛГАРСКИ УНИВЕРСИТЕТ

МАГИСТЪРСКИ ФАКУЛТЕТ

Департамент „Дизайн”

Докторска програма „Дизайн”

С кандидат: **Ариана Джони**

Тема: **РОЛЯТА НА ДИЗАЙНА И ЕСТЕТИКАТА ЗА
ОПРЕДЕЛЯНЕ НА МОДНИТЕ СТИЛОВЕ**

Общи бележки за дисертационния труд

Представеният дисертационен труд се състои от: увод, шест глави, заключение, библиография, приложения, научни приноси с общ обем от 124 страници. Включени са и 22 изображения, подкрепящи теоретичното изследване.

Заглавието на дисертационния труд отговаря на неговото съдържание. Отделните глави систематично разкриват предмета на анализа, разглеждат тезите на автора и ги защитават със съответните теоретически и практически примери. Тезите и задачите формулирани в увода на дисертационния труд се отнасят към предмета на изследването. Притежават яснота и конкретност.

Цел на изследването

Основната цел на тази дисертация е да се обособят и представят в синтезиран вид въпросите свързани с модните стилове разгърнати във времето, проследявайки

тяхното развитие. Особен интерес и за автора и за четящия представляват моментите в които се разискват естетическите проблеми в процесите на създаване, еволюиране и установяване на конкретен дизайнерски стил. Акцентираща се върху анализа на костюма в различните епохи, като се прави връзка и се търсят основания в историческата действителност, на чийто фон и поради чиято същност настъпват основните промени в развитието на облеклото според изследването. Така се обръща специално внимание на модните икони, които променят основно тенденции и поставят ярък авторски отпечатък. Докторантката проявява подчертан интерес към дизайнери създаващи оригинални, тенденциозни визии, които са на основата на ясни и убедителни концепции. Тя излага и анализира в труда си тяхната дейност и постижения. Работата на докторантката е посветена на „модният дизайн“ като много съществена част от дизайна въобще, както и това, че той отразява историческото развитие на човечеството в дадена културна традиция, мисленето на индивида и групата и отклика спрямо „действителността и нейните питання“, чрез естетическа реакция на твореца, създаващ значещи художествени произведения.

Авторското мнение в дисертацията е добре мотивирано и защитено.

Актуалност и значимост на проблема в научно и научно-приложено отношение

Настоящият дисертационен труд се представя като последователна документация отнасяща се до модния дизайн. Докторантката се обляга на тезата, че съвременността е “Свят, доминиран от дизайна”, и че това е една осъзната действителност. Също така, изтъква ситуацията, че в албанската професионална литература липсват проучвания на тази тематика и със своето проучване, личен опит и работа върху проблемите на модния дизайн, се надява да намали този дефицит. В такъв смисъл, дисертацията се явява иновативно и необходимо четиво за съответния регион.

Текстът би могъл да е от полза както на студенти изучаващи текстилен дизайн и мода, така и на професионални модни и текстилни дизайнери.

Избраната и изложена в труда информация може да служи като справочник и да бъде от практическа полза при избора на определен стил или вид дизайн. Материалът може да се използва и от работещите в областта на сценографията. Значението на дисертацията се дължи на факта, че темата е актуална и

проблемна, защото досега не е представяна в Косово. Значението и е в проучванията и в направените на тяхна база заключенията и дизайнерски решения.

Теоретичен модел и методика на изследването

Изследването е структурирано в три части:

- анализ на историята на облеклото и стиловете в съответната област
- проучване на дизайнерски стилове и подходи
- личен дизайнерски проект.

Разработките са направени и представени в логически ред, който защитава по убедителен начин заключенията на дисертацията.

За целите на дисертацията са използвани три метода на изследване:

1. Критично-аналитичен метод отнасящ се до използваната литература.
2. Проучване на отделни съвременни дизайнерски практики.
3. Методът на оценяване.

Визуалният материал е достатъчен, убедителен и добре подбран. Примерите на моден дизайн са разгледани в естетически, идеен и културно-социален аспект.

Автентичност на материала и оригиналност на решенията

Дисертационният труд е създаден самостоятелно от докторанта като се базира на неговия сериозен интерес към сферата на модния дизайн и на силно и похвално чувство за отговорност пред тази материя и интересуващите се от нея. Настоящата дисертация за Албания се явява първо по рода си професионално изследване на историята на костюма и модния дизайн. В нея е направен опит да се опишат по-значимите промени в модата и тяхното влияние върху бъдещото развитие на модния дизайн като изкуство и като индустрия.

Важен практически принос към проучването е представянето на колекцията дамски облекла на Ариана Джони.

Публикации

Докторантът е представил публикации по темата на дисертационния труд, които покриват изискванията като брой и съдържание и показват трайния интерес на автора към изследваната тематика.

Научни приноси

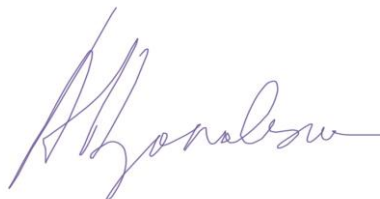
Научните приноси на Ариана Джони са безспорни и отлично изложени от нея в автореферата и.

Моята забележка относно работата и се отнася към проблеми на езика и стила. Това е напълно разбираемо, защото дисертацията не е писана на роден език. Затова моята препоръка е, ако трудът се издава независимо на какъв език, а има основания да бъде издаден, то да претърпи много сериозна редакторска намеса.

Заключение и предложение: Оценката ми за дисертационния труд, автореферата, научните публикации и научните приноси на Ариана Джони е ПОЛОЖИТЕЛНА.

Представеният дисертационен труд отговаря на изискванията. Постигнатите резултати ми дават основание да предложа да бъде присъдена образователната и научна степен „доктор” на **Ариана Джони по 8.2 Изобразително изкуство.**

Изготвил становището:

Проф. Д-р Анна Цоловска

